

OPINIÓ

Repercussió als mercats

La invasió iraquiana a Kuwait pot tenir serioses repercussions en les pròximes setmanes en els diferents mercats financers. Si es confirma el conflicte, es preveu una pujada important dels preus del petroli, i un deteriorament de la conjuntura política internacional. Els dos fenòmens tindran segurament una valoració negativa en el mercat borsari, en especial si tenim en compte el valor estratègic, polític i econòmic, de Kuwait i el perfil, també polític i econòmic, de l'invasor Iraq.

Les borses internacionals han estat tradicionalment molt sensibles als canvis relacionats amb el món petrolífer i l'Orient Mitjà. En primer lloc, perquè les borses acusen sempre a la baixa l'increment de la tensió internacional. Però també, i principalment, perquè les repercussions econòmiques d'una pujada en el preu del petroli són importants.

L'increment del preu petrolífer representa un perill real d'augment de la inflació. Aquest fenomen incideix en la borsa en dos àmbits. En primer lloc, l'augment de la inflació està directament relacionat amb l'empobriment de l'economia en general i amb fenòmens de crisi. La borsa acusa això a un nivell general i també a un nivell particular, ja que les empreses cotitzades veuen la seva demanda restringida, i veuen incrementar les seves despeses, en especial les de personal, energètiques i financeres. Totes les borses són molt sensibles a una reducció en els beneficis de les empreses cotitzades.

En segon lloc, un augment de la inflació porta una pujada dels tipus d'interès. Aquest fenomen repercuteix molt negativament en borsa ja que fomenta l'atractiu d'inversions alternatives. En el cas actual, els canvis en els mercats financers són més profunds perquè creix l'atractiu d'altres instruments com l'or i el dòlar, que són considerats tradicionalment valors refugi en moments de crisi. De fet, la notícia de la invasió ha comportat un redreçament en la caiguda del dòlar i una pujada instantània del preu de l'or als mercats internacionals.

De moment, la reacció als mercats internacionals ha estat prudent. Tòquio, Nova York i Frankfurt han sofert pèrdues moderades de dos o tres punts. És més, en alguns països, l'índex s'ha vist reforçat per pujades en les cotitzacions del sector petrolífer o curiosament, com a París, del sector de Defensa. Ara bé, aquestes reaccions reflecteixen la posició expectant dels inversors internacionals. Si es confirma la nova situació, els pròxims mesos podem veure una pujada important del dòlar i l'or i s'afegirà una ombra important al panorama borsari.

En el cas espanyol, hi ha un altre fenomen que afegeix incertesa a l'entorn borsari, i són les repercussions de la invasió en el futur del KIO. De moment, les empreses d'aquest grup ja se n'han ressentit. El mateix fenomen pot passar en altres països d'Europa. Si es confirma la invasió d'Iraq a Kuwait, es replantejaria totalment el futur d'un dels grups inversors europeus més importants.

Pere Viñolas
(cap del departament d'Estudis
de la Borsa de Barcelona)

Fabià Estapé

EL PRONÒSTIC

Un conflicte més que econòmic

El recent enfrontament entre Cuba i l'estat espanyol presenta totes les característiques d'un disbarat concelebrat a tots els nivells.

En l'origen es va tractar d'una reacció cubana —amb trets a l'aire— per recuperar un súbdit cubà que havia buscat refugi en l'ambaixada espanyola a l'Havana. Després, i en dues ocasions, el nombre d'asilats es va incrementar a 18, xifra que es manté en l'actualitat. El mínim que es pot dir de la reacció del ministre d'Afers Estrangers espanyol, Francisco Fernández Ordóñez, i del secretari de Cooperació Iberoamericana, Luis Yáñez, és que foren extemporànies. El senyor Ordóñez, mentre reclamava la cooperació dels països de la Comunitat Econòmica Europea, s'estengué en judicis sobre la sort que esperava els països autocràtics tan prompte com obrin la porta. El senyor Yáñez va aventurar judicis sobre el destí immediat de la Cuba de Fidel Castro. Quan les aigües tornaven lentament a mare, tingué lloc la reacció cubana, molt més violenta del que pugui imaginar-se, amb el discurs torrencial del líder cubà en l'acte de commemoració de l'assalt al quarter de Moncada, data —la del 26 de juliol de 1953— que marca l'inici de la resistència armada a la dictadura de l'ex-sergent Fulgencio Batista.

La nota de la cancelleria cubana, i sobretot l'allocució de Fidel Castro, es van convertir en un dur al·legat que prengué com a cap de turc el senyor Ordóñez, que es va veure insultat i malparat per un enfilall d'expressions de difícil oblit. El senyor Ordóñez havia parlat a Brussel·les de la suspensió de l'ajuda espanyola a Cuba —que en càlculs freds no supera els 25 milions de dòlars a l'any—, ajuda que Castro va preferir donar per cancel·lada definitivament.

Mentre el conflicte continua, és bo recordar que el deute de Cuba amb Espanya suma 1.000 milions de dòlars i que el comerç entre tots dos països és molt favorable a Espanya. Enfront d'unes exportacions espanyoles de 215 milions de dòlars (productes mecànics i elèctrics, materials de foneria, eines, vehicles i medicaments) les exportacions cubanes importen 91 milions de dòlars (tabac, peix i marisc, cafè, i *petróleo de la isla*, que és un cru molt pesant que sols serveix per a fabricar quitrà). Són intercanvis de poca importància i encara ha de fer-se notar que els exportadors espanyols, degudament escarmenats, no venen res, des de 1988, si els pagaments no estan garantits per la Companyia Espanyola de Crèdit i Exportació.

El conflicte, no obstant, excedeix de les xifres econòmiques que, com es pot veure, són molt modestes. El vertader problema es troba en la situació d'aïllament que afecta Cuba des de la crisi del bloc de l'Est. Com ha recordat malignament *Pravda*, Cuba és la darrera anella dels problemes que separen l'URSS dels Estats Units. Una posició certament poc reconfortant.

